

Oponentský posudek diplomové práce

Ilona Bečicová (2013): Finanční geografie – aplikace vybraných konceptů v podmínkách České republiky. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 60 s.

Diplomová práce Ilony Bečicové se věnuje atraktivnímu tématu finanční geografie, resp. jejímu jednomu segmentu – bankám, a jejím cílem je analyticky dokumentovat mj. vznik centralizovaného bankovního systému v ČR a testovat regionální dopady takového prostorového uspořádání bankovní soustavy vyplývající zejm. z teorie regionální segmentace finančního trhu, ale i dalších teoretických konceptů.

Práce má logickou strukturu, jednotlivé části jsou kvalitně provázány, ocenit je třeba kvalitně a čtivě zpracovaný teoretický rámec, kde autorka prokazuje výbornou orientaci v problematice. Autorka nicméně mohla více diskutovat také roli vlastnictví (zahraniční vs. domácí) bank/finančních subjektů poskytující finanční zdroje. Přímé vlastnické napojení finančních institucí do globálního finančního systému je také významným faktorem, který může ovlivňovat možnost MSP v periferiích dostat se k externím zdrojům financování.

Metodika diplomové práce je založena na využití sekundárních dat a na využití případové studie, resp. řízených rozhovorů ve firmách.

Část práce zaměřená na analýzu vývoje bankovního sektoru po roce 1989 přináší zdařile vyhodnocená data, často jistě pracně autorkou nashromážděná z nejrůznějších materiálů finančních institucí. Autorka analyticky potvrdila vznik centralizovaného bankovního systému a pomocí případové studie v periferním regionu chtěla zjistit, zda jsou tamější firmy při žádosti o bankovní úvěr znevýhodněny právě svou lokalizací v regionu daleko od sídla ústředí banky poskytující úvěr. Využití metody případové studie - řízených rozhovorů ve firmách - hodnotím pozitivně. Hlavní problém diplomové práce nicméně spatřuji v podle mého názoru nedostatečném vzorku rozhovorů, které se autorce podařilo realizovat. Z celkového počtu 28 firem v regionu splňujících autorkou stanovená kritéria (např. odvětví činnosti, počet zaměstnanců) se pro studii podařilo získat 6 výpovědí, přičemž o úvěr žádaly pouze 4 firmy. V metodické části rovněž postrádám alespoň elementární charakteristiky všech oslovovaných firem. Přestože si je autorka dobře vědoma nízkého vzorku firem, domnívám se, že vyvozování závěrů z tak nízkého počtu rozhovorů je značně ošemetné (např. závěr, že „ve studovaném regionu dochází v souvislosti se získáváním bankovních úvěrů k problémům, zejm. s poskytnutím záruk za jednotlivé úvěry“, když tuto tezi uvedli dva respondenti). Vhodné by bylo buď rozšířit studované území, nebo zvolit ještě jiný periferní region, a pokusit se získat více rozhovorů.

Po formální stránce je práce na dobré úrovni, práce je vhodně doplněna tabelárními a grafickými prvky, překlapy se vyskytují pouze výjimečně. Nicméně mám několik menších výhrad:

- totožné názvy některých kapitol jsou matoucí
- textu neprospívá nadměrné užívání 1.os. jedn. č.
- některé totožné pasáže/věty se vyskytují v práci na vícero místech (např. o Herfindahlově indexu)
- vymezení zaměření práce a výzkumných otázek je jak v úvodu, tak i ve zvláštní kapitole.

Relativně útlý rozsah diplomové práce není závadou, autorka se vyjadřuje úsporně a výstižně.

Celkové zhodnocení: Předložená práce je zajímavou sondou do problematiky finanční geografie v podmínkách ČR a přínosným střípkem k pochopení prostorové struktury finančních toků v území. Ilona Bečicová vypracovala kvalitní diplomovou práci a i přes výše uvedené připomínky prokázala, že

si osvojila využití kvantitativních i kvalitativních metod výzkumné práce. Splnila tak požadavky kladené na tento typ vysokoškolských prací a práci proto doporučuji přijmout k úspěšné obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) Mj. v grafu 3 využíváte údaje o klientských úvěrech – jde pouze o úvěry firmám, nebo také o úvěry domácnostem, obcím atd.?
- 2) Platí podle Vašeho názoru myšlenky teorie regionální segmentace finančního trhu a defenzivního finančního chování periferie také pro jiné subjekty než pro firmy? Příp. které?

V Praze dne 21.5. 2013

RNDr. Marie Feřtová, Ph.D.